

„NE BÁNTSD A
MAGYART”

Zrínyi

MURAKÖZ

„Adassék tisztelet
a katoná
eszménynek”

Zrínyi-fobász

Előfizetési ár: fél évre 5.— P.
Kiadóhivatal: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943. május 14.

Politikai hetilap.
Megjelenik pénteken.

KATYN

Nem kell messze visszafelé forgatnunk a történelem lapjait, hogy Lengyelország háromszori felosztásához érjünk. Ez a nemzet helytelen bel- és külpolitikájával, a belső egyenetlenségekkel katasztrófát katasztrófa után ért meg. Az első világháború után Középeurópa romjain megalakult a nagy, 42 milliós Lengyelország s úgy látszott, hogy a lengyel nép végre révbé ért.

De a lengyel politikusok épp oly vakok voltak, mint azok akik a páriskörnyéki békét diktálták. Ők sem látták, vagy nem akarták belátni, hogy a nagy német nemzetet nem lehet csak úgy egyszerűen kitörölni a világból. Külpolitikájukban a nagy Entente fűtyszavára táncoltak és ez vezette őket újabb katasztrófa felé.

A páriskörnyéki béke után az Entente hatalmában bizó és saját nagyságuktól megittasult lengyelek megkezdték az ott nagy számban élő németek üldözését. Gyilkosságok, kivégzések napirenden voltak. Lengyelországban németnek lenni egyenlő volt a megsemmisüléssel. Hitler vezér és kancellár, amikor átvette a hatalmat és Németországot talpraállította, első kötelességének tartotta megmenteni a lengyelországi németeket és a minden emberi jogok ellenére elrabolt Danzigot visszavezetni az anyaországához.

És itt kezdődik a lengyelek szomorú tragédiája. Ők nem olvastak történelmet, nem tanulták meg, hogy az angol világpolitika saját érdekéért képes a nemzetek egész sorát feláldozni, lelkiismeretük ellenére azzal hitegették népüket, hogy az angolok ennyi meg ennyi százezer katonát tettek partra és már Berlinben vannak, onnan fogják diktálni a békét. Mikor pedig a németek levertek a lengyel hadsereget, akkor vezetőik gyáván megszöktek és azóta Londonból intéznek — ha tudnák — a lengyelek sorsát.

Sztalin csak erre várt. A lengyel hadsereg harc képtelen, a bolsevisták könnyű szerral, puskalövés nélkül, bevonultak a németektől szabadon hagyott lengyel területre és mindjárt megkezdték saját módszereiket. Összefogdosták a tiszteket, másfélmilliónyi polgári lengyelt elhurcoltak. Isten tudja hová, ezeket hibaiba siratja Sikorszky londoni kormányja, a tizezer tisztnak pedig a Katyni erdőben életét kellett áldoznia azért, mert a lengyel kormány vakságában angol érdekekért dobta őket a bolsevizmus véres karjaiba.

Katyn!

Amíg a világ világ lesz, ez a név örök intőpéldája lesz a késő utókornak,

hogy a minden emberi érzésből kivetkőzött pokoli gonoszság mire képes. Ahogy az ártatlan Abel vére az égig kiáltott, úgy kiált az égig az ártatlanul kivégzett lengyel tisztek vére s ha majd beteljesednek az Irás szavai: „Szemet szemért, fogat fogért”, itt nem lesz kegyelem, itt csak büntetés lehet.

Nekünk magyaroknak is van Muhi pusztánk, van „hős vértől pirosult gyászterünk... Mohács”, de IV. Béla és II. Lajos nem idegen érdekekért harcoltak, hanem csapataik, köztük II. Lajos is, a haza védelmében, a tulerővel szemben, nyílt csatában, hősi küzdelemben estek el. Habár örökké fájni fog e két nagy nemzeti katasztrófa emléke, de büszkeséggel emlegetjük, a nemzet és a haza védelmében elesett hőseket, de a katyni áldozatokért a történelem ítélőszéke súlyos felelősségre fogja vonni a mai lengyel vezetőket.

A lengyelek ma ellenségeink. Valamikor jobarátok és fegyvertársak voltunk. Üldöztetésük idején minden magyar uriházban volt „lengyel menekült” s együtt énekelték:

„Polak, Wenger dva bratanki
i do szabie, i do sklanki.”

Lengyel és magyar két testvér, úgy a kardnál, mint a pohárnál. Bár harcban állunk, mégis mélyen megdöbbenve szemléljük a lengyel nemzet Katyni katasztrófáját, amelyhez hasonló nem találunk a világtörténelemben.

Sztalin tagad. Oskori leletnek mondja a katyni áldozatokat, felmondta a lengyeleknek a barátságot, az angolok először hallgattak, utána ötlöttek-hatoltak s igyekeznek elsimítani ezt a nekik kellemetlen „incidenst”, a lengyel kormány fűhöz-fához kapkod, hogy legalább a másfélmillió lengyeltől a még életet megmentse s talán most rájön arra, hogy nem volt jó az angolok szekerét tolni, mert az angol nem ismer mást, csak saját magát.

A lengyel történelem gyászos lapjai mellett ott fognak tündöklenni a magyar honvédség aranylapjai, mint a kereszténység és európai kultúra örök védelmezői, mi muraköziek pedig boruljunk térdre és adjunk hálát a jó Istennek, hogy vissza kerültünk az áldott magyar haza kebelére, ahol nincs Katyn, nincsenek partizánok és nyugodtan hajthatjuk álomra fejjünket, mert a dicső magyar honvéd megvéd minket minden gonosztól. Sp.

„Példaképen kell és fog itt állani
ez az emlékmű, mint a muraközi lélek
apoteozisa”— mondotta csáktornyai szoborátvevő beszédében Pecsornik Ottó képviselő
Gasparich Márk szobrának leleplezési ünnepségéről szóló riportunk befejező közleménye

Üldözve-Zadravetz István ny. tábori püspök felsőházi tag beszéde és a Kosuth ének éneklése után a szoborok leplezt és a város nevében ünnepre átvette a szobrot Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő, városbíró a következő beszéddel:

Csáktornya városa nevében átveszem Gasparich Márk szobrát örök megőrzésre. Ez a szobor mi nemzedékrol-nemzedekre fogja hirdetni egész Muraköznek egyik legnagyobb hős emléket, lélek minden tette hazáját szolgált. De tudom, hogy ez a szobor nemcsak egy élettelen éremű lesz, hanem azt a szellemet is arasztni fogja szelvényben-hosszban Muraköz hűbaira és síkjaira, melyet a „fuzesharát” csoltott ki hazaszeretettől lángoló szívvel, felébredtve szunnyadó érzéseket, megérintve, ápolva egy szent hitet: a hazaszeretetet.

Példaképen kell és fog itt állani ez az emlékmű, mint a muraközi lélek apoteozisa. Annak a léleknak, mely Zrínyieket, Gasparichokat és még számtalan, névtelen hőst és harcost adott a szentistváni hazának. Példája lesz a muraközi ifjúságnak is, akik ma mint névtelen kis Gasparich Markok sokszor rongos kis cipősekjűkben, sokszor mezítábl is, de rendületlenül rójjak mindennapi útjukat az iskola padjainak, hogy majdan vállaikra vehessék Muraköz sorsát. Azt a

sorsot, mellyért Gasparich küzdött, élt és mellyért a legszentebb koronát nyerte el, a mártírok mártírszékronáját. De épp e szomorú vég volt felébredése és a magyar gondolat biztos pillére a jövőre itt Muraközben. Mert nem az élők, hanem a halottak játszik a legnagyobb szerepet egy nemzet életében és a vértanúk zálogai a jövőnek. Csak az a nemzet, melynek útját a mártírok mérföldövei szegélyezik, lehet nagy és lélekben hatalmas, megmutatva így, hogy igenis élni akar és élni is tud.

Mi muraköziek tudjuk és hisszük, hogy mig Gasparich Márk szelleme örökké leletünk az örök magyar harcok módján egyik kezében karddal, a másikban fenn a keresztrel és mig érezze bennünk lobogni annak a lángnak csak egy szikrája is, mely éltette őt, minden cselekvés bar jójón akármilyen oldalról is, csak cselekvés marad. Mi mindenek dacára habozás nélkül haladunk a történelem évszázadaitól kijelölt egyenes úton, melynek irányát Muraköznek a Gasparichok és Zrínyiek élete és halála jelölte meg.

Lehet ez az út görögnyös, lehet nehéz, de mi kitartunk.

Isten minket úgy segíljen!

Ezt az esküt nemcsak Pecsornik Ottó mondotta, hanem vele kiáltotta az ünneplő közönség is.

Ezután Pecsornik Ottó képviselő a szobor alkotóját Boldogai Farkas Sándort, Muraköz szülöttét, néhai Margitai József, volt csaktornyai tanítóképzői igazgató unokáját, a nagy szobrászművészt, aki a szobrot ingyen ajánlotta fel a városnak és a leleplezést szerényen meghuzódva nézte végig, is üdvözölte a következő meleg szavakkal:

Megtisztelő kötelességem tartom, hogy e helyről is halás köszönetet mondjak városom nevében e szobor alkotójának, Boldogai Farkas Sándor urnak, aki önzetlenül, csupán szűkebb patriájának, melyhez vérségi kocsok fűzik, kíván szolgálni, felajánlotta és megajándékozta városomat e nagyszerű alkotásával.

Mivel városunk főtérét díszíti és mi mindig halával fogunk rá gondolni, mert elsősorban neki köszönhetjük a mai lélekemelő napot. Köszönjük és köszöntjük, Isten áldását kérve nemes lelkére.

Ezután következett a szobor megkoszorúzása. Dr. Brand Sándor alispán Zalavármegye, a helyőrség parancsnoka a honvédség, Drávaegyház község a saját és a rokonság koszorúját „a Bacsinak”, dr. Vida Ferenc főszolgabíró a járás, dr. vitéz Tamásy István polgármester Zalaegerszeg város, dr. Krátky István kormányfőtanácsos Nagykanizsa város, Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő Csaktornya város, Majthen Ferenc budapesti iparművész a Muraközi Szövetség, Kelemen Ferenc nagykanizsai bankigazgató a Zrínyi Irodalmi és Művészeti Kör, Angyal János községbíró Perlak község, dr. Vida Ferencné a MANSZ hölgyek, Magdalénics József bádógos az iparosok Polesinszki Jenő tanítóképzői igazgató, dr. Bernáth József kereskedelmi középiskolai igazgató, Nagy Károly polgári iskolai igazgató és Csonka István áll. elemi iskolai igazgató iskoláik nevében helyezték el a koszorút szép szavak kíséretében.

Ezt követte a diszfelvonulás a szobor előtt. Elsőnek a honvédség díszszázada tisztelgett, utána a Vitézi Rend és a Tízharcosok Szövetsége vonult el Peredy Nándor járási vitézi hadnagy, il-

letve Kákossy Győző szervezőtiszttel vezetésével. Elvonultak még a leventéifjak és leányok, iskolák és a tüzoltók s püspök urunk láthatóan gyönyörködött, hogy fiatalágunk rövid két év alatt mennyit haladt.

Ezután nagy püspökünk a városházára vonult, ahol fogadta a nagy számban megjelent küldöttségeket. Kellemesen lepte meg a muravidiai ajándéka. Egy házilag lonott kosárban sok gyönyörű virág és néhány, otthon készült, művészi rajzokkal díszített husvétii tojás.

A fogadás után nagy főpapunk leleplezte a városháza nagytermében függő Kormányzó Urunknak a Vérmezőn, a nemzet előtt, a labori püspök kezeihez történt esküteléről készült, Majthen Ferenc budapesti iparművész, néhai Margitai József tanítóképzői intézeti igazgató rokona által a városnak ajándékozott művészi festmény egy sokszorosított példányának leleplezésén.

A városházáról püspökünk a Zrínyi Szálló éttermébe vonult, ahol egytálas közebéden vett részt, estelelé a temetőben imat mondott és beszélt edesanyja, az összes rokonság és az elhalt papok és szerzetesek ügy a hősi halált halt Káltray Antal m. kir. honvédezes sírját, majd meglátogatta összes rokonságát.

Este 9 órakor a honvédekzenekar szerenádott adott a főpap lakása előtt. Mikor megjelent az ablakban, egetverő éljenzés fogadta a püspökünk megható szép szavakkal búcsuzott el Csaktornyától és Muraköztől.

Réggel fél 6 órakor nagy püspökünk esendes szentmisét modott, megáldoztatta összes rokona, majd a mise után pedig a reggeli gyorsal, Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő kíséretében visszautazott Budapestre.

Az ünnepség befejeződött. Mindenki visszatért munkájához. Gasparich Márk, a „Tűzbarát” ott áll Csaktornya főterén, kezében a keresztel, balja kardján nyugszik és őrzi Muraközt, az „aranyaszűz” püspök szavai pedig öröklé éni fognak Muraköz népének szívében. Sp

Bikszád gyógyfürdő

(Szatmárvármegye)
teljesen átalakítva

június 1-én megnyílik!!!

Gyomor, vese, bél, hólyagbajok és mindenféle hurutos megbetegedések gyógyhelye. Ivó kúra, meleg ásványvízes és szénas vas fürdők. Inhalatorium.
Diétás konyha.
Felvilágosítást nyújt a Fürdőigazgatóság Bikszádfürdő

Nyolcévii feyházat kapott Máté Ferenc, aki megölt egy letenei gazdát

Olvassóinknak még élk emlékezetében lesz a mult évi december 19-én, Letenyén történt gyilkosság, amelynek áldozata Rác Mihály, fiatal letenei gazda volt.

Egy fiatal muraközi legényekből álló társaság borozott állapotban tartott hazafelé a letenei Öreghegyről s minthogy Letenyén igen hangosak voltak és éppen Rác Mihály háza előtt békétlenkedtek, az ilju gazda kiment megnézni, mi a láma oka, mire a megvadult Máté Ferenc, hodasanyi legény a már előzőleg kinyitott bicskával neki rohant, kését bal mellébe vágta, közvetlen szíve mellé, majd a mellébe levő ütészél árokba lökte és ott még az arcát is megszurta. A vele levő Vlahék Ferenc, szintén hodasanyi legény néhány borosüveget vágott közükbe, egy fiatal-korú pedig eldobta a véres kést, hogy ezzel megakadályozza a nyomozást.

A csendőrök még aznap este elfogták a tetteseket s a napokban tárgyalta az esetet a nagykanizsai kir. törvényszék. A tárgyalás egész napon át tartott s annak befejezése után a bíróság Máté Ferencet szándékos emberölés büntette miatt nyolcévii feyházzal és öt évi jogfosztással sújtotta, Vlahék Ferencet bizonyítékok hiányában felmentette, a fiatalokot pedig egy évi próbára bocsátotta.

Az ítélet nem jogerős.

Rác Mihály fiatal özvegyet és két kisny gyermekét hagyott hátra.

Hazahozták a Tanítóképző Intézet régi zászlóját

Ballagás a Tanítóképző Intézetben

Meghatódott, bensőséges érzések fogtak el a tanítóképző-intézet diátmertét zabolagá megfoltó közönséget szombaton este. Hazatért hosszú szant-üzletésből az intézet régi helyvezetője, hogy vizsgálja a tanítóképzőbe a régi magyar mult hagyományait.

Kiskunfélegyházáról a tanítóképző igazgatója dr. Mezős Károly, Szilabóczy Emil és dr. Györfly Alsdan tanárok és egy 11 tanulójelöltből álló küldöttség hozta le Csaktornyára a zászlót, hogy visszaállítsa oda, ahonnan 1919-ben a megszállás elől kellett rejteni. 20 éven át öröktel kegyeletlen gondokodással Kiskunfélegyházán a nehéz helyvezető és most hozták vissza az újból magyar intézetbe.

A zászló első útja a templomba vezetett. Ünnepléses Te Deumot állottak eloszár körül az ereklék a tanítóboltek. Innen tisztelő menettel vonultak el Gasparich Márk szobor és az Országzászló előtt a hulk. Este az intézet dísztermében lökty le a zászlófeladás ünnepeire. Ezen Ünnepi dalot énekelték az intézet tanárai. Majd dr. Mezős Károly beszéd kíséretében adta át a zászlót Polesinszki Jenő igazgatónak. A félegyházi képző búcsúodját mondotta el Witwindsch

Megalakult a Muraközi Közművelődési Egyesület Uzdóczy-Zadravetz István ny. tábori püspök nagy beszéde

A Muraközi Közművelődési Egyesület mult vasárnap tartotta Csaktornyan zászlóbontó közgyűlést. Ez az egyesület úrt fog betölteni Muraköz belső életében, mert a népi sajátosságok megőrzése és a muraközi nyelv fejlesztése mellett a lakosság legszélesebb rétegeit összekapcsolja a magyar műveltségben, a gazdasági és szociális néprédekét szolgálja. A gyűlésen Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő elnököl és hangoztatta, hogy az egyesület ezt a jelszót tűzi a zászlóra: Önzetlenül.

Az alapszabályok ismertetése után védnök Uzdóczy-Zadravetz István ny. tábori püspök, vitéz gróf Telegi Béla főispánt, dr. Terboecz Miklós miniszteri osztályfőnököt és Mindszenty József prlátust, zalaegerszegi apátlébánost, tisztelbeli elnökét vitéz Horváth Ferenc ny. vezérnagy és Pecsornik Ottó képviselőket választották meg. A Levente-onthon nagytermét teljesen megtöltötte a közönség. Uzdóczy-Zadravetz István nyug. tábori püspök beszédében ezeket mondotta:

Sokszor kaptam életemben rózsákat, de a rózsákkal kapcsolatban igen furcsa szokások volt. A rózsákat az oltára helyeztem, de egy-egy füst mindig leszállítottam róluk és ellettem magammal. Elteltem, hogy figyelmeztessen arra: az eszmékért vérezní kell. Valóban, a sok tovis végigszántott az életemben, de a szellem szeretetét és azon át a megdicsőülést megkaptam. Szegény gyerekeknek születtem itt, Csaktornyan, éppen abban a házban, ahol ma a leventéthon áll. Csak az iskolában kapott szép oktatások, a Zrínyiek ősi várának titokzatos ereje volt velem, meg a muraközi nép becsülete. Az ifjuság ma már nincs magára hagyva. Ime, itt van a Muraközi Egyesület jóakarata, amelyet tekintélyének egész sü-

lyával támogat a hivatalos vármegye is. Csak bele kell kapaszkodnia ebbe az egyesületbe az ifjuságnak és felnőtteknek, anyagi érdekekkel és szellemi szükségleteikkel egyaránt. Akkor meg fogják érezni annak a segítségét. Érzem, sejttem, hogy valami titkos vagy, kimondhatatlan kivánság él az én népem lelkében. Valamit akar ez a nép: azt akarja, hogy a lelkéhez közelebb térközzenek. Nos, hat a nyelvén keresztül kell a lelkéhez lérközöznünk, ki kell azt csinálnunk a művelődéssel, hogy szívbem gondoljon élénk ez a lélek. A nyelv kiművelése anyva, mint a műveltség zsilpnyítása: Ha a nyelv kiművelt, akkor majd a szentistváni gondolat szelölök a muraközi nyelven keresztül. És én mellette állok ennek a munkának, hiszen az én véremért törtélek ez a munka. Eősözöm, hogy olyan szeretettel fogadtatok itt a szülőföldemen, mintha csak maga az éledeanyám fogadott volna. Alig tudtam szohoz jutni, amikor a sok-sok ezer muraközinek ajkáról arado szavakat hallottam és szeméből csillogó szeretetet láttam. Ezt a szeretetet letezesem edesanyám sírjára, azán tovább, viszem magammal azt, amely több minden emléknél, erősebb minden élésnél, jobosebb minden csókán.

Az elérzékenyült emberek egy csapásra felálltak helyükről és percekig tapsolva ünnepltek a püspököt, aki szírványahudat letesített a szegedi gondolat és a muraközi gondolat között.

Vitéz gróf Telegi Béla főispán szintén felszólt és vallomást tett arról a szeretetről, amely őt a muraköziekhez fűzi. Megígérte, hogy mindegy gyekvezte arra irányul, hogy az állam támogatását is biztosítsa az egyesület fejlődésének.

Hölgyeim! Egyszerre 130 kötötű munkáit végzi el a „Rapid” super kézifűtőkészülék. A.A.A. század szenzációja! Munkája kézimunka. Minden minta köthető. Néhány óra alatt köthet pulóvert, blúz vagy ruhát. Kezelése egyszerű. Ara P 62.10. „Rapid” (95) tétel ara P 48.30. Kérje az ismeretöt. A R U F O R G A L M I K F T., Budapest, IV. Sütő-utca 2 szám, télelelet 3.

László tanítófelölt. A csáktornyai ifjuság megdöbbenő erejű szavalókórással fogadott hűséget a zászlónak, melyet a továbbiakban nagyon finom ének-kulturális előadott énekkarokkal és szavalókkal ünnepelek. Ezeket dr. Pfeiffer Vilmos és Lomoschitz Pál tanárok vezényelték. Az ünnep-

ségen tettek fogadalmat a tanító hivatás-eszményre a most végzett tanítófelöltök is. A 10 ballagó öreg diák már délen elbucszott az intézettől, tanáraitól, tanulóársaitól és este a májusi záporolt felhősített város fútcáit járták végig bucsu-énekekkel.

Eskü a Vérmezőn Majhen Ferenc ajándéka Csáktornya közönségének

Majhen Ferenc, budapesti iparművész, a Muraközi Szövetség tagja alapításától, Muraköz-lepültte, részt vett a Gasparich Mark szoborleplezésén s ekkor átadta ajándékba Csáktornya város közönségének Dudits Andor történelmi festményének művészi reprodukcióját a következő sorok kíséretében:

Csáktornya nagyközség tek. Közönségének:

Az elvesztett szülőföld visszatért: tajain ismét megérendül a magyar szó, a magyar dal.

A nagy hazamentés, melynek egyik gyümölcse Muraközünk a Magyar Haza szent földjéhez való visszacsatolása volt, Szegedről indult ki. Hongyarápító Kormányzó Urunk ott bontotta ki a nemzetmentés háromszíni lobogóját. Hűséget esküdött és szabadságot ígért Szent István megalazott birodalmának. Az eskütel a budapesti Vérmezőn Uzdóczy-Zadravetz István tábort püspök, Muraköz szülőföldének kezébe történt. Az Isteni gondviselés már ott kapcsolatba hozta elrabolt szülőföldemet a magyar folszabadulással.

Az eskütel magasztos jelenétt művészi kéz megörökítette. Erről a festményről kevés számú, hasonlóképpen művészi értékű sokszorosítás készült, melynek egy példányát már régebben sikerült megszereznem. A képet kezem munkájával készítet keretbe illesztettem.

Az a boldogság, mely szülőföldem visszatérése alkalmával egész valomat eltöltötte, azt a gondolatot ébresztette bennem, hogy ennek a képeknek igazi helye Muraközben van. Minthogy pedig szülőföldemnek mind kulturális, mind gazdasági központja Csáktornya, úgy vélem, helyesen cselekedtem, ha ezt Csáktornya közönségének ajánlom fel.

Kérem Csáktornya közönségét, fogadja szívesen ajándékomat azzal a szeretettel, amellyel

én azt neki felajánlom és őrizze meg azzal a megbecsüléssel, mely annak történelmi értékét megilleti.

Hazafias üdvözléttel:

Majhen Ferenc

Muraköz szülőfölte.

A kép közepén ott áll a Főméltóságú Kormányzó Ur, jobbát esküre emelve, balját kardján nyugtatva, körülvéve a nemzet nagyjaitól. Ott vannak József Ferenc és József kir. hercegek, tabornokok, miniszterek, főrendek, az összes felekezetek püspökei, köztük Muraköz nagy fia, Uzdóczy-Zadravetz István tábort püspök. A Vérmező sok történelmi eseménynek volt tanúja s ez a nagy jelenet — Magyarország megújodása csak emelte értékét.

A kép a város-haza díszterében van kifüggesztve s a küldöttségek fogadása után nagy püspökünk jelenlétében Pecsornik Ottó országgyűl. képviselő leplezte le s a püspök ur igen értékes magyarázattal tartott a nagy történelmi eseményhez, név szerint megjelölve az egyes személyeket.

A díszes művészi keret maga Majhen Ferenc készítette.

Majhen Ferenc muraközi születésű, rokona néhai Margitai József volt csáktornyai tanítóképzési igazgatónak. Muraköz megszállása után állandó budapesti lakos lévén, egyike volt a Muraközi Szövetség megalapítóinak s támogatta anyagilag és erkölcsileg a menekült muraközietek.

Amikor felvirradt az ezeréves Magyarország visszaállításának hajnala, Majhen Ferenc az elsők között volt, aki legelőbb fáradozott Muraköz felszabadulásáért s ezen önzetlen hazafias ajándékkal beírta nevét Csáktornya közönségének szívébe.

A MÉP HIREI

Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő nagy beszéde Drávaszentivánon

Vasárnap délután járási képviselőnk Drávaszentiván községet látogatta meg, ahol óriási lelkesedéssel fogadták. Beszédét több mint 400 ember hallgatta végig. Képviselőnk két óras beszámolójában kitért az ország bel-és külpolitikai kérdéseire, a közgazdasági helyzetre, beszolgáltatási kötelezettségekre, a jügoszlavok által végrehajtott agrárreform felülvizsgálatára és minden, a népet érdeklő kérdésekre.

Beszédét sokszor felbeszakították viharos tapsokkal, éljen és ugyan kiáltásokkal.

Beszámolója után Pecsornik Ottó országgyűlési képviselő felszólal beszéltetés közben hallgatta meg a panaszokat és kéréseket.

A Bolond Ásvayné-t

adta a Nagykanizsai Keresztény Tisztviselőnk Egyesülete működővő csoportja vasárnap délután és este a Levente Othonban zsűfőlégi megett közönség előtt.

Az öreg Ásvayné szerepében Mazul Lulu onmagát multa felül, de a többi szereplők is kitünően játszottak és sok tapsot kaptak. A közönség feledhetetlen est emlékével távozott.

A tiszta jövedelem a Gasparich szoboralapra jut.

A tűzoltók ünnepe

Vasárnap ünnepelték derék tűzoltóink véd-szentjük, Szent Flórián napját. Déléltől ünnepi misét hallgattak, utána diszkelvonulás zenével, majd a tűzoltóaktanya előtt Korenty Endre vezető jegyző, egyesületi elnök intézett néhány buzdító szót hozzájuk, kiemelve, hogy e rendkívüli időkben rendkívüli munkát végeztek. Ez a testület a megszállás alatt is megőrizte magyarságát, erre mindig lehet számítani. Büszkeséggel gondol az alapítókra és kéri, hogy e nehéz időkben is aljanak helyt derék tűzoltóink. Délután egy kis áldomással jutalmazták egész évi fáradozasukat.

A MANSz csáktornyai csoportja és Csáktornya közönsége miniszteri elismerést kapott

A vallás- és közoktatásügyi miniszter elismerését és köszönetét fejezte ki a Magyar Asszonyok Nemzeti Szövetsége csáktornyai csoportja elnökségének a csáktornyai állami népskola szegénysorsú tanulóinak ruhamentével való ellátására adományozott 1350 pengőért és Csáktornya község előjáróságának és közönségének, ugyan-csak az említett iskola tanulóinak cipővel való ellátására céljából adományozott 800 pengőért.

Megtetted-e kötelességedet vitéz honvédeinkkel szemben?

Első Muraközi Szövöde Rt.
CSÁKTORNYA
Széchenyi u. 50 • Telefon: 31.
Központi iroda: BUDAPEST

HIREINK

— **Kitüntetés.** A Kormányzó Ur Öfőméltósága Zetelaki Tóháti Mariannát, a Gránér-gyar volt szociális fiatal gondozónőjét, aki az erdélyi román megszállás alatt hősies magatartást tanusított és abban az időben különféle bantalmazásokat szenvedett el, a Nemzetvédelmi Kereszt-tel tüntette ki.

— **Áthelyezések a vármegyén.** Az alispán a szolgálat érdekében dr. Martos László tiszteletbeli szolgabíró Zalaegerszegről Csáktornyára, dr. Csik Béla tiszteletbeli szolgabíró pedig Csáktornyáról Sümegre helyezte át.

— **Új jegyző Viziszentgyörgyön.** A csáktornyai járás főszolgabíra a viziszentgyörgyi körjegyzői állásra Somogyi Béla drávanagylalú segedjegyzőt rendelte ki.

— **Evangélikus istentisztelet** lesz május 16-án déléltől 10 órakor Csáktornyan az elemi iskola nagytermében.

— **Református istentisztelet** lesz vasárnap déléltől, 11 órakor a csáktornyai polgári iskolában.

— **Kinevezés.** A belügyminiszter Kovács István dr. orvost murakirályi körorvossá nevezte ki.

— **A stridóvári iskola új igazgatója.** A m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter Kovács Sándor Zalaapatti igazgató-tanítót a stridóvári m. kir. áll. elemi népskola igazgatójává nevezte ki. Kovács Sándor régi ismerősünk. Mint főhadnagy hosszabb ideig szolgált Csáktornyan. Kulturális és közgazdasági téren sokat tevékenykedett és nagy lépésekkel vitte előre a népnevelést. Muraköz tanítótsága kiváló erővel gyarapodott és itteni működése is nagy hasznára lesz a magyar kultúrának.

— **A csáktornyai áll. liceum és tanítóképző-intézet** első évfolyamára felvételt május 30-ig lehet kérni. Felvételvizsgát ad az intézet igazgatótsága.

-AMIT-

ma megtehet, ne hálással holnaputánra, mert június 8-án van a jótékonycélú magyar királyi állami sorsjáték húzása amelynek főnyereménye

40.000 ar. P.

29.360 nyeremény, 420.000 P értékben.

A sorsjegy ára: egész P 3, fél P 1.50.

A sorsjegy kapható sorsjegyjelátóknál és dohánylőzsdékben

— **A perlaki vöröskereszt egész Perlak intelligenciájának hathatós támogatása** folytán igen szép eredménnyel dolgozik és segít a hadbavoltaknak, azok családtagjainak és a község szegényein. A sebesült honvédek részére a husvétii ünnepek alkalmából a következő szeretetsomagokat adták át a zalaezerszegi 527 számú hadikórháznak: 69 drb. muraközi husvétii perlec, 30 drb. fonott kalács, 6 kg. keksz, 10 püspök kenyér, 24 drb. piszkóta tekerés, 5 kg. sonkát, 2 rud szalagint, 72 drb. alma, 5 drb. görbe bot, 1532 cigaretta, 10 liter bor, 61 drb. pirostojás, 100 doboz gyufa. A frontra pedig 50 szeretetsomagot küldtek el. A helybeli szegények részére 150 pengőt osztottak szét. Ahol ilyen a női szívek jósága és ahol ilyen asszonyok vannak, ott a magyar jövő biztos alapokon nyugszik.

— **Névmagyarosítás** Hászics Simon szentmargithei földmiv. Harkány-ra változtatta családi nevét belügyminiszteri engedéllyel.

— **Gyermekszínelőadás Ráckánizsán.** A ráckánizsai áll. népiszkolában a felső tagozat husvétii ünnepek alatt tartotta évzáró ünnepélyét. Előadta „Hamupipóke” című mesejátékot magyar nyelven és „Zajcsiki” c. husvétii jelenetét muraközi nyelven. Az ünnepély iránt nagy volt az érdeklődés és többször kellett előadni. A jó-tékonyul adományokból nyolc gyermeket láttak el ruházzal. Az előadást Vaszilcsin Angéla és Bendekovics József tanítók rendezték.

— **Tudnivalók a magyar honos, volt jogszájl hadifoglyok hazaszállításáról.** A MTI hivatalos jelentése szerint a magyar honos volt jogszájl hadifoglyok közül azokat, akik Németországban vannak, hozzátartozóik sokszor kérelmezik. Ezzel kapcsolatosan megállapítják, hogy egyetlen kérelemre, akár levelezőlapon is, teljesen elegendő, mert erre az első kérelemre előjegyzik valamennyit és a lehetőséghez képest, hazaszállításuk érdekében mindent megtesznek a magyar hatóságok. Csak olyan foglyokat kell kérelmezni, akiket eddig nem kértek. Ebben az esetben pontosan fel kell tüntetni a személyi adatokat, lakhelyet, katonai csapattestet és rendfokozatot. A kérelem a H. M. 21. osztályhoz, Budapest, V. Juhász Andor-utca 9 szám alá címzendő. A megbízhatatlanokat egyelőre nem szállítják haza.

— **Bokáig érő vízben megfulladt egy asszony.** Halabarecz Istváné szül. Koszmács Anasztázia 32 éves szentlonai asszony a rétre ment a libáknak füvet szedni. Közben egy kis patakocskán kellett keresztülmenni. A patakban való átkelés közben szívroham lepté meg és az alig bokáig érő vízben megfulladt. Az asszony már régóta szívbjában szenvedett és ez most végzett vele.

— **Öngyilkos lett szerelmi bánatában egy muraközi szabóécske.** Cimmernann József muraszerdahelyi fiatalember szerelmi bánatában a Mura hídról a folyó hullámai közé vetette magát. Elettét nem lehetett megmenteni, holstettét még nem találták meg.

Közgazdaság

Az olajlen vetések megóvása és pótlása

A huzamosan tartó szárazság és az átlagosnál lényegesen magasabb hőmérséklet egyes vidékeken komolyan veszélyezteti az olajlen vetések állapotát. Ezért a Földmiv. és Gazd. Miniszter

térium felhívja az ipari növények (olajos magvak) terjesztésére kötelezett gazdaságokat, hogy úgy rendezzék el a kötelezettségük folytán, mint az országban növényi olajokkal való ellátása tekintetében fennálló hazafias kötelezettségükre való tekintettel is mindent megtesznek el lenmagtermésük sikeres fenntartása érdekében és kellőleg védekezzenek a száraz időjárás folytán fellépő bolhavesztéssel szemben. A Futura által kiküldött termeszési utmutató, valamint a legutóbbi havi jelentései is közlik, hogy a bolhafogásához szükséges kátrányt ajánlatos idejében beszerezni. A bolhafogásnál szükséges kátrány beszerzésére vonatkozóan illetékes helyről a napokban már tájékoztatták a közönséget. Ezen tájékoztatás lényegét itt ismétljük:

A földmiv. és Gazd. Miniszter 282.474—1943. II. 1. sz. alatt rendeletet adott ki valamennyi gazdasági felügyelőséghez és értesítette őket, hogy az Anyaghivatal 55.961/1943. sz. rendelete értelmében a 262. anyagszámu barnaszkénkát egy lenmagtermelő (jegy az olaj, mint a rostlennel) által a községi előjárás, illetve gazdasági felügyelő egyszerű tanúsítványa ellenében bármelyik kátránykészlettel rendelkező kereskedőnél minden anyagi kártalanul nélkül beszerezhető. Ha közeli kereskedőnél nem volna kátrány, a legközelebbi gazd. gyárnál kell beszerezni. Nehézségek felmerülése esetén a termelő fordultalanul közvetlenül a Futura olajmagosztályához.

A lennel bevett terület minden kat. holdja után 1,5 kg. különösen indokolt esetben pedig 3 kilógram barnaszkénkát nyújtandó ki a termelőnek.

A termelő a beszerezett kátrány mennyiségét és azt, hogy kitől vásárolta, postai lev. lapon a M. kir. Jp. Anyaghivatal Széngazdasági Osztályához (Budapest, II. Fő-utca 68) köteles bejelenteni.

Arra az esetre, ha az olajlenmagvetés minden áradozás ellenére sem volna megmenthető, a Földmiv. és Gazd. Miniszterium felhívja az érdekelteket, hogy a Futurával érintkezésbe lépve, minden haladéknél nélkül gondoskodjanak megfelelő egyéb, a jelenlegi időpontban még sikerrel vehető olajos növények, elsősorban napraforgómag és az erre alkalmas területeken, a szója pótlólag való vetéséről.

A Futura az ország minden részében elegendő szállásra kész nemesített vetőmaggal rendelkezik mindkét olajmagféléstől és a termelési szerződést kötő gazdáknak kamatmentesen költségmentesen bocsátja rendelkezésre a vetőmagot.

A vetőmagot igénylő gazdák közvetlenül a Futura központjához, vagy bármely vidéki megbízottjához forduljanak termelési szándékukkal.

A gazdáknak a bolhavesztéstől meg nem menthető területek kiszántását a gazdasági felügyelőségeknél be kell jelenteniük. Ha a kiszántott olajlent más olajos növényvel önhibájukon kívül pótolni nem tudnak, a gazdasági felügyelőségek utasítását kériék ki.

Megalakult a Biztosításiügyi Országos Gazdavasztmány

Felhívással fordul a magyar gazdasági társadalomhoz a jégkárbiztosítás elterjedése érdekében

Az Országos Mezőgazdasági Kamara, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület, továbbá a vidéki mezőgazdasági kamarák, valamint a Gazdak Biztosító Szövetkezete Biztosításiügyi Országos Gazdavasztmányt alakítottak azzal a céllal, hogy rendszeresen negyedévenként tartandó üléseken megvitassák a magyar gazdasági társadalom egyetemes érdeklő időszerű biztosítási kérdéseket, kialakítsák a helyes biztosítási ügykezelést, a magyar gazdasági társadalom körében és tájékoztatást adnak gyakorlati biztosítási ügyekben.

A Biztosításiügyi Országos Gazdavasztmány a múlt hónapban tartotta első ülését báró Vay László m. kir. titkos tanácsos, a Gazdak Biztosító Szövetkezete ügyvezető elnökének elnökletével, széleskörű érdeklődés mellett. Az Országos Mezőgazdasági Kamara képviselőjében megjelent Khuen-Héderváry Károly gróf elnök, Halacs Agoston dr. igazgató és báró Dioszeghy Ottó dr. igazgatóhelyettes, az Országos Magyar Gazdasági Egyesület képviselőjében pedig Mutschbacher Emil dr. ügyvezető igazgató vett részt az ülésen, amelyen képviselték magukat a kerületi mező-

gazdasági kamarák is, — így az Alsódunántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Pataky József biztosítási osztályvezető, a Felsődunántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Vuchich György igazgató, a Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Karczub Szilárd biztosításiügyi előadó, a Kisalföldi Mezőgazdasági Kamara képviselőjében Rázgha Károly elnök és Sztrácsik Andor igazgató, a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara képviselőjében dr. Hank Olivér helyettes igazgató jelent meg. A Gazdak Biztosító Szövetkezete részéről jelen volt Marek Lorant m. kir. gazdasági főtanácsos, ügyvezető igazgató és vitész Násfay Zoltán dr. igazgató.

A Biztosításiügyi Országos Gazdavasztmány gazdasági társadalomunkat érintő több fontos kérdést tárgyalta. Vitész Násfay Zoltán dr. igazgató javaslatára a jégkár elleni biztosítás minél nagyobb körben való elterjedése érdekében felhívással fordul a gazdasági társadalomhoz. Ez a jégkár elleni biztosításra vonatkozó felhívás rámutat arra, hogy a gazda sohasem lehet biztos abban, hogy földjét a jégverés elkerüli, a jégverést megelőzni, bekövetkezését elhárítani nem lehet. El lehet azonban kerülni a jégverés által okozott károsodás hátrányos anyagi következményeit a jégkárbiztosítás útján. A természetnek jégkár elleni biztosítása, ezáltal a termelés anyagi eredményének és folytonosságának megvédése nemcsak egyéni érdeke minden gazdának, hanem kötelessége is családjával és nemzetével szemben. A jégkár elleni biztosítás különösen kötelessége ma, amikor az ország sorsa függ a termelési folytonosságtól és eredményétől. Az altruista célokat szolgáló, kartelen kívül álló Gazdak Biztosító Szövetkezete a jégkárbiztosítási díjtelekeket és kártérítéleteket évről-évre a gazdasági társadalom hivatott érdekképviseletével egyetértésben állapítja meg, ami által a biztosított gazdasági társadalom érdekei a legmesszebbben figyelembe vésztetnek.

Ugyancsak elhatározta a Gazdavasztmány, hogy felkéri a mezőgazdasági érdekképviseleteket, tegyenek lépéseket a pénzügyminiszterrel annak érdekében, hogy az évenként kiadtnál szokott jövedelem-, vagyon és kereseti adó kivetési körében az épületek tűz- és jégkárbiztosítási díja kifejezetten soroltassék fel a kezelési és fenntartási költségek címén levonható költségek sorában és hasonlóképpen a mezőgazdasági kárbiztosítási díjak is kifejezetten véssenek be a földbirtokból eredő nyers jövedelemből levonható költségek közé. Foglalkozott a gazdavasztmány az időszerű biztosítási tanácsoknak és felügyelőbiztosítási bizottságoknak a rádió útján való közlésével is, majd néhány egyéb, a mezőgazdasági társadalom érdekeit, biztosítási kérdést lejtargyalva, a nyelvtanügyi értekezletet báró Vay László m. kir. titkos tanácsos zároszávi tejezték be.

Cigarettaóknak fontos megismerni

a legrágább de legjobb

RAFFA

CIGARETTAHÜVELY

Szopókája szabadalmazott nikotinmentesítő betéttel. Ezen keresztül a szívás még a legolcsóbb dohányból is a legkellemesebb. Nem idéz elő köhögést, vagy krakogást és tüdejének sem árt.

Ára: 100 darab 2-es, vagy 3-as 94 fill.

Ugyanígyen nikotinmentesítő betéttel

CIGARETTASZIPKA

bakelitből 1 darab 8 fillér, jávorfából 1 darab 44 és 80 fillér, Raffa piccolo 3 darab valogatott szipka 17 darab tartalékbetéttel 80 fillér.

Mindégyik szipkához eszerelhető Raffa-betét 10 darab 20 fillér.

KAPHATÓ minden dohánykiszáradásban,

vízonteladókknak megfelelő árendeménnyel a m. kir. dohány-nagyárudákban és

NYIRI S. nagykereskedésében.

Gondoltál-e a honvédsaladókra?

Eladó kazánok

6-os Hofherr 10 légkörös eredeti gyári magánjáró, 4-es Hofherr 8 légkörös, 4 1/2-es Emg. 8 légkörös, 6-os Marshal 7 légkörös huzatosak. Körülgyűrűs 900-as cséplők, 1000-es elevator, 17 1/2 jeli MAV benzínmotor. Magánjáró felszerelések. Harang járgánygépek részletezésre is eladók, berbe is kiadók.

SZILVÁSI GYULA

ZALAEGRSZEG Arany János utca 22

MEGYIMURJE

Preplatna cena: 5.— P. na pol leta.
Vredništvo: Horthy Miklós-tér 6.

Csáktornya, 1943 május 7

Politički tjednik
Zide saki petek.

Katyn

Ne moramo jako dalko nazaj obratiti knihu povesti, da dojdemo do toga, da su Polsku tri pot rezdelili. Ov narod je s svojom krivom znutrešnjom i zvunjskom politikom, z znutrešnjim nacukavanji doživel jenu nesreću za drugom. Potli prvoga svetskoga tabora se na ruševinam Srednje Evrope, stvorila nova, velka Poljska zemlja s 42 miljone stanovnika i tak je zgedalo, da je polski narod jempot itak došel do svojega cila.

Ali potli toga političari su ran tak slepi bili, kak oni, šteri su v ono vreme koli Pariza diktirali mirovne kontrakte. I oni su ne vidli, ili su ne šteli prevideti, da velkoga nemškoga naroda je ne moči samo tak na prosto vun zbrisati s sveta. V svojoj zvunjskoj politici su tak plesali, kak njim je velka Antanta fučkala i to njih je dotiralo do nove velke nesreće.

Potli, kak su koli Pariza mira podpisali, su te polaki, šteri su se vufali v moč velke Antante i bili su pijani od svoje velke jakosti, hapili preganjati nemce šteri su v velkom broju stauvali v Poljskoj.

Klanja i skončanja su bila saki den na redu. V polskoj biti nemec, to je tulko valalo, kak smrt podnesti. Hitler voditel i kancelar, da je prek zel vlast i postavil na noge Nemšku Zemlu, držal je za svoju prvu dužnost, da obrani od dalnje moke nemce, šteri su stauvali v Poljskoj i da dopela nazaj k materi zemli varaša Danziga, šteroga su njoj zeli proti sakoj človečjoj pravici.

I tu se hapila žalostna tragedija polskoga naroda. Oni ne su čitali povest, ne su se navčili, da engleska svetska politika za svoje interese, prez dalnjega alduje celoga reda narodov.

Polaki su se pustili v tabor z Nemškom. Protivno s svojim bolšem znanjem i protivno s svojim dušnim spoznanjem su stem slepili svojega naroda, da su englezi tulko i tulko sto jezer soldačije poslali i da su englezi već v Berlinu i odnod bodo diktirali mira, a da su nemci potukli polsku soldačiju, onda su njihovi voditeli kukavički pobešli i od potli bi z Londona ravnali, da bi mogli, sodbinu polskoga naroda.

Stalin pak je samo na to čekal. Poljska soldačija se ne mogla genuti. Bolševiki su z lehka, prez toga, da bi jempot s puške strelili, zašli v onu polsku zemlu šteri su nemci praznu ostavili i mam su se hapili gospodariti po svojoj šegi.

Oficere su skuđ spolovili, poldrugij miljon civilnoga naroda su odvlekli, Bog zna kam, a dvanajst jezer polskih oficeroj je moralo v šumi Katyn alduvati

svoje življenje zato, kaj njih je polska vlada, v svojoj sleposti, za engleske interese, hitila bolševikam v saku.

Katyn! Dok bo svet stal, bude to ime vekovečna pelda i opomena kesnim odvetcam, kaj more se napraviti peklenški zločesti duh, šteri se slekel sega človečjega čuvstva.

Kak je nekriva i nedužna Abelova krv kričala do neba, ran tak kriči do neba i krv nekrivo i nedužno skončanih polskih oficeroj i da bo došlo vreme, kaj se bo spunila reč Svetoga Pisma „Oko za oko, zob za zob“, onda tu nabo milosti, tu more biti samo kaštige.

I mi Magyarari imamo naše teške narodne žalosti. 1244 leta, na velkoj pusti Muhi, proti divjim tataram smo zgubili, čuda jezer junakov, a za varaša Mohács je velki pesnik rekel, da je te plac pun junačke krvi, tam je doli opal cvet našega naroda. Samo ondašnji voditelji kral Bela IV. i kral Lajos II. nesu harcurovali za ludske interese, nego su njihove trupe med njimi i Lajos II. opale v odprtoj bitki, v junackom harcovanju proti prevelke nepriateljske sile.

Prem da nam bodo te velke narodne žalosti za navek ostale v srcu, itak navek gizzdavo spomenemo te junake, su opali za obranu naroda i domovine, ali za nekrive aldove šume Katyn bude sod povesti potegel voditeľa polskoga naroda na velku odgovornost.

Polaki su nam denes nepriatelji. Negda smo si bili priatelji i pajdaši v taboru. Za vreme, da su njih preganjali, skorum pre sakoj magyarskoj gospodskoj hiži se našel šteri skriti polski gospon i skup su popezali:

Polak, Venger dva bratanki,
i do sable i do sklanki.

Polak i magyar su dva brati, kak pre sabli, tak i pre kupici. Makar smo v taboru z njimi, itak s prestrašenim srcem gledimo velku nesreću polskoga naroda pre šumi Katyn, a spodobne k toj ga ne v celoj svetsknoj povesti.

Stalin se taji, on veli, da su ta mrtva tela, štera su našli v šumi, Katyn, starinske kosti, odpovedal je priateljstvo polskoj vladi, englezi su najpredi tiho bili, zatem pak meleju sem tam i probaju nekak zmiriti to za njih jako ne vugodno pripečenje, polska vlada pak se lovi za saku betvu slame, da obrani barem one ludi od poldrugoga miliona zajetih, šteri su još živi ostali i morti bo došla na to, da ne je dobro bilo pomagati rivati engleska kola, kajti englez ne pozna nikoga drugoga, nego samo samoga sebe.

A mi pak stopot prijnemo našu zastavu pred dičnom magyarskom soldačijom, štera je jezeropot zapisala z dičnim delom i zlatnimi slovimi svoje ime v povest našega naroda. Kaj bi znas bilo, ako bi bolševičko strašilo bilo preladalo našu magyarsku domovinu? Kulku šumi Katyn bi bila napravila ova peklenška horda? Ali magyarski honved je dično pretiral ovo ishodno strašilo prek jezero kilometrovo od magyarske granice i den denes stoji na straži, v starinskoj magyarskoj domovini, pre Don vodi i tam brani svoju domovinu, familiju i cirkvu.

Poleg črnih listov polske povesti svetili se bodo zlatni listi magyarskih honvedov, kakti vekovečni branitelji kršćanstva i evropske kulture, a mi megyimurci pak moramo opasti na kolena i tak zařalili dobromu Bogu, da nas je nazaj dopelal pod blagoslovljeno křilo magyarske domovine, de ga ne šume Katyn, nega partizanov i mi mirno si moremo leći spat, kajti magyarski dični honved nas brani od sega zla.

Sp.

Velka sesija Kulturnoga Društva

Uzdóczy Zadravetz István biskup je držal paradnoga govora

Megyimursko Kulturno društvo je majuša 2-ga držalo svoju velku sesiju v Csáktornya v Levente domu. Ovo društvo ima velku zadaču v znutrešnjem življenju Megyimurja, kajti mora čuvati sebinost toga naroda i rezvijati megyimurskoga jezika, poleg toga skapčati naroda z magyarskom kulturom i pomagati ga v socialnom i gospodarskom pogledu.

Pecsnornik Otto orsački oblegat je bil predsednik na sesiji i v svojem govoru je naglasil, da se ovo društvo stvorilo čisto nesebično i oće delati samo za dobro naroda.

Za branitelje su zebrali Uzđóczy-Zadravetz Istvána biskupa, viteza grofa Teleki Belu velkoga ispána, Dr Terboecz Miklósa visoga ministeriunskoga činovnika i Mindszenty Józsefa papinskoga prelata, za častne predsednike vitez Hor-

váth Ferenc generalmajora i Pecsnornik Otto-a, orsačke oblegate. Velka sala Leventedom je sa puna bila z narodom i došle su „Gyöngyösbo-kreta“ puce v paradnoj narodnoj nošnji.

Uzdóczy - Zadravetz István

biskup je držal velkoga govora i rekel je ovo:

„Čudapot sem v svojem življenju dobil rože i stemi rožami imam špajnsu šegu. Rože sem del na oltar, ali jenoga trna sem si navek spravil zato, da me zmisli, da je za velke misli treba krv prelevati. I za istinu, čuda trnov me črez življenje prekopalo, ali dobil sem ljubav duha i prek toga zveličenje. Rodil sem se kakti siromaško dete, rano v onoj hiži, de denes Leventedom stoji. Samo lepi školski navuki i tajne jakosti sfarin-skoga Zrinyi grada i poštenje megyimurskoga na-

Kőbányai Polgári Serfözde

muraközi egyedárusítója, ugyszintén

PETÁNCI ÁSVÁNYVIZ főraktára

glavno skladišče PETANSKE kisele vode

jedini prodavec pive za Medjimurje i

Csáktornya, Kossuth L.-u. 1 sz. alatti

nyitrai MRÁZ TIBOR

Csáktornya, Kossuth L. vulica br. 1.

telephelyiségét ÁTHELYEZTE
A ZRINYI VÁR BELSŐ UDVARÁBA.

je svoje skladišče i magazine **PREMESTIL V
ZNUTREŠNJI DVOR ZRINYI GRADA** (Staroga grada)

roda je bilo zmenom. Mlajšina denes več neje zapuščena. Vidite tu vam je Megyimursko Kulturno društvo z dobrom volom, štero podpira s celim, svojim vugledom i službena varmegija. Samo se mora toga držati i mlajšina i stareši, ze semi svojimi materialnimi i duševnimi potrebami, onda bo te čutili i njegvu pomoč. Čutim v sebi, da ov narod ima v svojoj duši nekše tajne žele, štere se nedaja zreči. Nekaj bi štel te narod, a to je da bi mu došli bliže k duši. Črez njegov jezik mu je treba bliže dojeti k duši. Materinskoga jezika spalerati, to je tulko kak otpreti kulturu za sakoga. Či je jezik spalerani onda bodo i misli Svetoga Stefana došle črez megyimurski jezik v dušu naroda. A ja stanem keoj k ovom delu, im se to zvršavle za moj narod, za moju krv. Fala vam lepo, da ste me tak lepo prijeli na mojem rodnom mestu, kak da bi me moja sladka mati prijela. Komaj sem došel do reči, da sem čul lepe reči z vusta čuda jezer megyimurcov i videl ljubav zvirati s svetlih oči. Ovu ljubav polazem na grob svoje sladke matere i nosim sobom ono, kaj više vala od sakoga spomena, a to je ljubav naroda.

Naš velki biskup je tak lepo govoril, kaj su se ludi plakali, si kak jeden su se gori zdigli, pokali z rokami i kričali eljen. Biskup je s svojim dušom napravil mosta med szegedinskoj i megyimurskoj misli.

Vitez gróf Teleki Béla

velki išpan je za tem govoril i valoval onu ljubav štera ga veže k megyimurskomu narodu. Obecal je, da bo napravil se korake, da bo i država podpirala rezvijanje ovoga društva.

**Jeli si spunil svoju dužnost
proti našim vitezkim honvedam?**

Glasi Magyarske Stranjke Života

Veliki govor Pecsornik Otto-a, orsačko-ga oblegata v općini Drávaszentiván

V nedelu popoldan je naš orsački oblegat pohodil općinu Drávaszentiván, de su ga prijeli i velikim veseljem. Njegovoga govora je poslušalo prek štiri sto ludi. Naš oblegat je govoril prek dve vure i dal je napre našu zvujsku i znutrešnju politiku, orsačko gospodarenje, dužnost nutridavanja, kontrolu jugoslavenske agrarne reforme i sa pitanja štera se tičeju naroda.

Njegovoga govora su čuda pot pretrgli z glasnim eljen i „tak je“ kričom i pokanjem rok.

Potli svojega govora se Pecsornik Otto orsački oblegat rezgovaral z ludmi i poslušal priložbe i prošnje.

Osem let teškoga rešta je dobil Mate Ferenc šteri je zaklal jenoga gospodara v Letenye

Naši čitateli bodo se još zasigurno dobro zmislihi na zločesto delo, štero se pripetilo lani decembra 19-ga, da su v Letenye zaklal Racz Mihály mladoga gospodara.

Nekši mladi dečki s Hodosanya su se v starim goricam napili i z velikim glasom isli dimo i kajti su v Letenye preveč velku larnu napravili i rano pred hižom Racz Mihálya su se svadili, je te nesrečen mladi gospodar došel vun glet, kaj je to, a nato je zdivilen hodosanski dečko Mate Ferenc z odprtim nožom naletel na njega i vpilil ga v levu stran prsa, rano poleg srca, onda ga pošiknul v grabu poleg sebe i vpilil ga još v obraz. Zujim je bil Vlahak Ferenc tukajše s Hodosanya, on pak je par vinskih flaš lital med nje, a jen mladoletni pak je krvavoga noža skril, kaj bi stem zaprečil trage. Racz je na mestu hmrl.

Zandari su još isti večer vlovili krivce i ove dneve su v Nagykanizsi pred Kr. Sodbenim Stolum respravili to zločesto delo. Sodili su čeli den i na zadnje je Kraljevski Sodbeni Stol Mate Ferencu odsodil zbog vubstva človeka na osem let teškoga rešta i zvon toga na pet let zgubi purgarska prava. Vlahak Ferencu su oslobodili, kajti ga ne bilo dokaza proti njega, a mladoletnoga su pustili na leto dni probe.

Sod je apeleran.

Racz Mihály je ostavil mladu dočvicu i dvoje malodobne dece.

Na mesto pšenice vrba da kruha

Naša lepa i velka općina leži tam blizo, de se Mura i Drava shaja. Tu već malo pšenice raste, narod najviše kuruzu pova. Zemlja je na čuda mestaj niska, vodena i jako vala na njoj vrbe povati, to se najbolje splati povati. Jeni tak velju, da na jenom kvadratmetru more zrasti šibja 5-7 pengó vredno i to da familiji posla za celo leto. Naši marlivi ludi črez celo leto povaju, guliju, kuhaju i pleteju to šibje.

Korpace pletsi su magyarske vlasti jos pred prvim svetskim taborom navicile toga naroda, ali pod jugoslavenskom vladavinom je to se skup skorom prepalo, ali potli, kak smo se povrnuli se ta meštirja pak zdigla.

Čisto blizo pre štacionu stanuje jen mešter, šteri na velko plete vrbovo šibje. V magazinu ležuju velke vrednosti, korpe, stoli, stolci, stolice za vrt i se druge tele roba, jena lepša od druge. Te mešter - zove se Maltar Mihály - z veseljem pripoveda, da se v domaćoj zemli čuda toga išče i da su naši meštri već i v Nemsku čuda pletene robe poslali. Ova meštirja tu, na ovom mestu barem jezero ludem da posla črez celo leto.

Korpe pletsi, to je negda bila hižna meštirja, ali denes već imamo do tridesiti zvucenih meštrov v općini i saki ima dva-tri muše i tri do štiri detice. Šibje ludi pripravljaju doma i skorom pre sakoj hiži se vidi, kak marlive roke su šiju i guliju šibe.

Ovi mladi pletači za ve još neznaju magyarski, ali navečer marlivo ideju v skolu i vučuju se magyarski. Jako njim je žal, kaj su ne meli priliku iti v magyarsku skolu, ali marlivost njim ne fal i v večernim skolam su se čuda navčih.

Pletenje korpice da življenje ne samo stanov-

nikam općine Kotor, nego i više selam Doljnega Megyimurja i tak si zaslužuju večki falacek kruha. Naroda ga dosta, kruha ga premalo i tak si te ludi z meštrijom zaslužuju pomoć za bolše življenje.

V Ráckanizsi je bila deteča predstava

V Ráckanizsi, v narodnoj školi su stareša deca vuzmene dneve zvršila školsko leto. Stom prilikom su držali dve predstave. Po magyarski lepu starinsku pripovest „Hamupipőke“, a po megyimurski pak lepu vuzmenu pripovest „Zajčeki“. Za te predstave su se ludi jako interesirali, pak su zato deca višepot morala igrati. Kaj su dobri ludi skup dali penz, za to su 8 siromaskoj deci kupili opravu. •

Koli tih predstavi čuda su se trudili Vaszičsin Angela navučiteljica i Bende-kovics József navučitel.

Novi dar za naše ranjene honvede

Juretics Jakab, stari soldat z Drávaollara, je već v zimi jempot dal 3,30 kil mašće za kolace za ranjene honvede, a ve je pak donesel 3 kile mašće za naše viteze i prek ju je dal Magyarskom Narodnom Ženskom Društvu.

Juretics Jakab ima više medalji, bil je ranjen v prvom svetskom taboru i tak veli, da s tem darom oće se zalaliti denešnjim junakam za to, kaj su ga gospe Črlenoga Križa onda tak lepo dvorile i vračile.

Ludi! Zemite si peldu od Juretics Jakaba, jenostavnoga polodelca z Drávaollara!

Kip velke prisege Gospona Guvernera na varaškim hižam

Naš domorođec Majhen Ferenc, meštarski umetnik v Budapeštu je dal na šenk varasu Csáktornya jenoga jako lepoga kipa, na šterom je zmalani naš Visokodostojni Gospon Guverner, kak gologlav pod vedrim nebom polaze prisegu, da bo čuvaj i branil magyarsku zenlu i povekšal do stara granice. Kip je jako lepi i velka umetnost, a rantu je zdelal sam Majhen Ferenc.

Kotli za prodati

Hofherr Nr. 6, 10 atmosfera, pravi fabrički lokomobil, Hofherr Nr. 4, 8 atmosfera, Eng. Nr. 4, 8 atmosfera, Marshal Nr. 6, 7 atmosfera, onda mlaticke 900 m. m. elevator 1000 m. m. MAV benzimotor, znamenje 17^{1/2} potrebščine za lokomobile i se drugo. Mašine se prodaju i na rate, a daju se i z rende.

SZILVÁSI GYULA
ZALAEGRSZEG Arany János utca 22

ÁGYTOLLAKAT

Tarka, jobb	—'—	1'50	1'—	P.
Szürke, fosztott	4'—	3'—	2'50	P.
Fehéres, fosztott	8'50	7'—	6'—	P.
I. rendű fehér fosztott	13'—	12'—	10'—	P.
Pelyhes, dunnába	20'—	17'—	16'—	P.
Pehely, paplanba	33'—	30'—	—'—	P.
Szürke pehely	18'—	—'—	—'—	P.

Szállít bérmentve utánvétel bruttó 5 kg-os papírzsákhban

RÁCZ JÓZSEFNÉ ágytollüzlete,
KISKUNFÉLEGYHÁZA Holló Lajos utca 39.

Gospe Megyarskoga Narodnoga Ženskoga Društva i varaš Csáktornya dobili su pofalu od ministeriuma

Minister za veru i škole je poslao pismo priznanja i pofale gospej Magyarškoga Narodnoga Ženskoga Društva i varašu Csáktornya zato, kaj su gospe skup nabrale i daruvala za opravu za siromašku školsku decu 1350 pengő a poglavarstvu varašu Csáktornya pak zato kaj su dali za šolce za siromašku školsku decu 800 pengő.

Fejervergarski svetek Florjanovo

V nedelu su naši dobri fejervergari svetili svojega patrona Svetoga Florjana. Pred polkan su bili pre svetog paradnog meši, zatem je bil pred cirkvom paradni mars, tam su marširali naši fejervergari, med njimi i stari, kak da bi i danes soldati bili, a fejervergarska mužika njim je kvoj igrala. Pred fejervergarskim domom njih je pozdravil Korentsy Endre, prvi varaški notarjuš, predsednik fejervergarov.

Rekel je v svojem govoru, da su naši dobri fejervergari v zvučrednom vremenu izvršili zvučrednoga posla. Naši fejervergari su i za vreme podjarmljenja zadržali magyarskoga duha i na njih navek moći računati. Gizdavo se zmislili na starec, šteri su pred 65 let stvorili prvo društvo i prosi naše dobre fejervergare, naj i v tem teškim vremenim včiniju se za dobro naroda.

Po poldan su meli malo aldomaša naši dobri fejervergari.

Jeli si se zmislil za honvedske familie?

ZVUNJSKI GLASI

Flići su prestrašili engleske soldate

(M. N.) V Indiji, de ve japanci vodiju velkoga tabora proti englezam, očuju zrušiti englesko gospodarenje i osloboditi podjarmljenoga naroda, su jako velke stare šume. Jesu takše stare šume de još nigdar človek neje z nošom stal. Samo po sebi se razne, da su te šume pune sake fele divjih zveri. Tak se najdeju i oni pišani flići, štere mi zovemo za papagaje. Te flići imaju takšu šegu kaj se najvećju sakoga glasa, šteroga čujeju. Predi su te flići samo one glase popevali, štere su v rami čuli, a ve v taborsko vreme zemeju gori se ono, kaj v bitki čujeju. Tak je jena engleska patrola išla po toj gostoj šumi, vidli ne su pred sobom nikaj nego najempot su pred njimi pokale mašinske. Englezi su mislihi, da japanci strelaju na njih i fletno su se nazaj obrnuli, stopram potli su zazvedili, da ga tam jpancov ne bilo, nego papagaji su se njim norca napravili.

Još lepše je zišel jen engleski soldat na straži. Postavili su ga v šumi na jeno mesto na straži. Soldat stoji i glihi trđu knoicu. Na jempot se čuje krič „roke gori“. Soldat se prestrašil van je bil, kaj bi drugo napravil, hital je pušku i zdigel roke. Da je već jako truden bil i štel je roke doli partiti, mam je čul kriča: „zdieni roke drugo te strah“. I tak je soldat celu noc stal z rokanu proti nebi i dopram v jutro, da je postalo svetlo je videl da ga ne nepriatelca, nego papagaj se mu norca napravil, ali flića već neje mogel streliti, kaj da je videl, da ga ne pogibe li, od velkoga truda i moke se zrusal na zemlu i tak ga patrola omdletoga našla, a flić, priatelj jpancov je med tem odletel.

Fothalisti su bole bežali, kak cuć

V Španjolskoj med visokimi bregi leži mali varaš Tarbes. Imaju malu železnicu, štera ne vozi ran tak fletno kak šnelcug, ali dosta dobro ide. Imaju i svoje fothaliste, šteri pak dobro igraju i

dobro znaju bežati. Zadnjipot se pripetilo, kaj su fothalisti v jenim drugim varašu igrali i da su se dimo pelali, na jenom stacionu, de cuć malo duže stoji, spravili su se k južini, i na jempot su spazili, da njih je cuć ostavil. Kapitan je zapovedal: „Dečki noće pog pazduhe i hajd za njim!“ I rihtig, na prvom stacionu su dečki cuća dostigli, skočili v vagone i srečno se dimo dopelali. Od potli su te fothalisti jako gizdavi, kaj oni bole moreju bežati, kak cuć voziti.

Taborski glasi

Sovjetska fronta

Celi svet se još navek zgraža na strašnom bolševičkom činju v šumi Katyn. Od apriliša 28-ga do 30-ga je bila tam jena mednarodna komisija. Došli su doktorski profesori z Belgije, Bulgarske, Danske, Finske, Taljanske, Magyarske, Horvatske, Holandske, s Češkoga - Moravskega protektorata, Rumuniske, Švajcarske, Slovačke, Nemske i Francoske i oni su te kupe mrtvih pregledali, preslušali su domaće svedoke i dali su vun ovoga zapisnika:

1940 leta v marciju i aprilu su skorom saki den dohajali dušgi cući na Stacion Gniezdovo, poleg šume Katyn, puni s zarobljenimi polski-

mi oficieri. Na automobila su njih odpelali v šumu Katyn i potli njih njih nitci neje videl. Odkopali su do ve dva grobe z 2500 mrtvih. Skorom 70% njih su prepoznali. Na sakim mrtvom se vidi, da je strelan zbliza v zatelnjak. Čuda mrtvi su bili svezani z okovi, a čuda su spikani z bajonetni. Postrelali su je v grobu, grobe su zravnali i navedli z mladim borovjem. Komisija je po opravi, gombaj i zvezdaj prenašla, da su to sami polski oficieri. Zlatnae, vure su njim bolševiki zeli, nego papernate penze i liste je komisija po žepaj našla. Z listov se vidi, da su pišani v marciju i aprilu 1940 leta. Našli su i jene novine od 1940. aprilis 23-ga.

Toja zapisnika su podpisali si doktori te komisije.

Fala i dila našim honvedam, da su nas od takše strašne nesreće občuvali. Da bi bolševiki mogli do nas, Bog zna, kaj bi z našim narodom bilo, ali nam je dragi Bog dal honvede, šteri su nepriatelce dakko prebrahi i braniju s svojom krvi, nase dome i familie.

Na fronti velke bitke ideju samo pre Kuban

vodi. Bolševiki bi s silom šteli predreti frontu i naše trupe nazaj stisnuti. Kak smo već rekli, bolševikam jako fali strošek i fabrike. Ako bi mogli predreti, mogli bi meti vuľanje, kaj bodo barem jen falat Ukrajine nazaj dobiti, tam raste kruh. Ali ga nabodo bolševiki želi, nego naši.

Kak dohajaju glasi, pre Kuban vodi su bolševiki črez više tjednov den na deć šturme delali, aji ne su niti z jenim korakom došli napre, kajti nemske trupe su saku šturmu zavrnule. Sovjeti su v toj bitki, samo črez 10 dni zgubili 150 oklopljenih taborskih kol i više stotin aeroplanov.

Pre Azovskom morju v Kaukaziji su bolševiki šteli trupe na suhu zemlu deti, ali nemske teški aeroplani su mam tam bili i z bombami su vtopili 16 ladji za trupe voziti, a drugih osem su tak skvarili, kaj se nedaju kormaniti. Vtoplene ladje su prek i prek pune bile s soldaćijom i matrialom.

Najnoviši glasi nam veliju, da ze sa sovjetskoj fronti spravljaju velka dela. Sneg je odištel poti su se posušili i ve je moći ofenzivne delati na širokoj fronti. Sovjeti to dobro znaju i bojiuju se nemske ofenzive i zato prez glave delaju napadaje pre Kuban vodi. Kak su teške te bitke to se vidi z velikih zgubičkov, štere su bolševiki črez tri tjedne pretrpeli.

Afrička fronta

OV tjeden se pak hapil s vtapljanjem ladji. V četrek smo dobili glasa, da su nemske podmorne ladje na Atlantskom Oceanu, v više dnevnost morskoj bitki vtopile 16 nepriateljskih ladji se skup 102.000 ton a druge štiri pak su s torpedom strelili i teško skvarile.

V nedelu već dohaja novi glas, da su v istoj bitki nemske podmorne ladje vtopile još 13 ladji, se skup od 74.000 ton, a zvuon toga vtopili su i jenu taborsku ladju a dve su s torpedom strelile.

V Tunisu su ve najvećše bitke. Varaše Bizerta i Tunis su nemske i taljanske trupe ov tjeden spraznile i ve držiju drugu bolsu frontu.

Amerikanci i englezi su spravili na ovu frontu barem desetotulko sođacije i matriala kak naši tam imaju, a itak nemci i taljani već črez šest meseci držiju to frontu. To je tak veliko delo, da se to još nigdar, v nikštem taboru ne pripetilo, kaj bi menjši vekšega preladal.

Kaj bude dale na ovoj fronti bomo v pravo vreme napisali.

SPORT

Cs. Z. T. E. — Wolfner S. E. Budapest 4:4 (2:1)

A Csáktornyai Z. T. E. Budapest ellen játszott bajnoki mérkőzést a Wolfner S. E. ellen mely 4:4 (2:1) eredménnyel végződött.

A mérkőzés nagy iramú volt s kis szerencsével a Csáktornyai Z. T. E. a mérkőzés megverhette volna.

Góllövők: Takács, Novák, Benkő III. és Csöngői.

KAJ JE NOVOGA?

— Novi direktor škole v Stridóváru. M. kr. minister za veru i škole je postavil za direktora-naučitelja narodne škole v Stridóváru Kovacs Sandora z Zalapáti.

Kovacs Sandor nam je stari poznanec. Kak fohadnagy je služil duže vreme v Csáktornya. Na kulturnom i gospodarskom polu je čuda delal i čuda pomogel za rezsvćenje naroda.

**Ruháit festesse, tisztítsa
Oprave farbati, čistiti pre**

Pálcsicsnál

**Csáktornyai Fiók:
Horthy Miklós tér 9.**

Navučiteli Megyímurja su dobili dobru pomoć i njegvi posliti tu u našem kraju bodo čuda pomogli magyarskoj narodnoj kulturi.

— **Novi notarjuš v Vizsentszentgyörgyü** Főszolgabíróv jaraša Csáktornya je postavil Somogyi Belu, pomoćnoga notarjuša z Drávanagyfalu za notarjuša općine Vizsentszentgyörgyü.

— **Novi doktor v Murakirályu.** Minister znutrešnjih poslova je Dr Kovács Istvána postavil za doktora u općini Murakirályu.

— **Križ za Obranu Naroda.** Visokodostojni Gospon Guverner je podelil Križa za Obranu Naroda Zetelaki Tóháti Marianu zato, da se je ona za vreme rumunjske okupacije Erdelya junaci držala i za ono vreme čuda moke pretrela.

— **Pomagyaril ime.** Hászics Simon polodelec z Szentmargithegya je s dozvolom ministra znutrešnjih poslova premenil svoje familarno ime na Harkányu.

— **V preparandiju v Csáktornya** je treba molbenice za prvi razred nutri dati do majuša 30-ga. Pozvediti je moći pre direkcijij preparandije.

— **Vitezka prisega megyímurskoga viteza.** Majuša 3-ga je na Viteškoj Stolici v Zalaezerszegu bila vitezka prisega. Pitsegu su položili tri vitezi oficiri i četiri soldati. Z Megyímurja je vitezku prisegu položil Novak Antal stražamešter u rezervi z Drávacsányu.

— **Kak je treba zaroblene megyímurske soldate z Nemške dimo spraviti.** Magyariska Telegrafiska kancelaria nam glasi, da za one taborske zarobljenike, šteri su bili u jugoslavenskoj soldaciji, a ve spadaju pod Magyarisku i zarobljeni su u Nemškoj, njihove familije pošilaju čuda molbenice. Stem v vezi daju na glas, da je dosti samo jena molbenica, makar samo na karti, kajti na ovu prvu molbu ga magyarske vlasti zapišeju i napraviju se korake, da ga po mogućnosti dimo spraviju. Molbenice pisati za takse zarobljenike, za štere do ve nesu pisali. Treba je točno napisati ime, rodno i mesto stanovanja, soldacku trupu i saržu. Molbu poslati Honvedelmi Minisztérium 21. osztály, Budapest V. Juhász Andor utca 8. Šteri nesu poverjeni, one za ve na bodo dimo pustili.

— **Letošnje goske i race ne smeti klati** Službene novine pišeju naredbu ministra za obrsku naroda, da od dneva naredbe do 1943. septembra 15-ga ne smeti klati za potrošnju letošnje goske i race. Zvnu ako se mladinetu kaj pripeti, da ga tre mam zaklati, ali niti takšu gosku ili racu ne smeti pustiti na prodaju i to gazda more ponucati samo za domaći kraj.

— **Skončal se megyímurski šnajderski detič zbog ljubavne žalosti.** Czimmerman József mladi človek z Muraszerdahelya je zbog ljubavne žalosti skočil z Mírskoga mosta v vodu. Zivljenjsku mu ne mogli obraniti, a mrtvo telo voda još neje hitila vnu.

— **Ženska se vtopila v plitvoj vodi.** Koszmacs Anasztázia, žena Halabarcz Istvána z Szentilona, je ove dneve išla na senokošu žibekam travu brat. Med tem je morala iti prek jeno maloga potoka i rano v vodi ju je zgrabil srčani krč i tak se ženska vtopila v plitvoj vodi komaj do gležnja. Ženska je već zdavnja bila betežna na srcu i to joj je ve kraja napravilo.

— **Premješčenje v varmegijij.** Varmegijinski viceispal je zbog službe premestil Dr Martos László-a szolgabíróva u Zalaezerszegu z Csáktor-

nyu, a Dr Csik Bélu szolgabíróva s Csáktornya v Sümeg.

Gospodarstvo

Povati svilne gosenice

Varmegijnska Zveza za Narodno dobro (Zalavármegyei Kőszöletéi Szövetkezet) z veseljem daje na glas dobromu narodu Megyímurja, da letos već bo moći v celom Megyímurju povati svilne gosenice, štere daju lepoga dobička našemu narodu.

Znamo dobro, da se negda v Megyímurju povalo jako čuda svilnih gosenic, im je v Csáktornya negda bil eksterni inspektor za povanje svilnih gosenic. I to znamo, da se od polti slodalo čuda malina. Zato imamo ve dve prošnje do dobroga i marlivoga megyímurskoga naroda.

Ne ostaviti niti jenu malinu tak, kaj se nebi znucala. Po prek je moći od sakoga malinovoga dreva zapovati jenu kilo svilnih gob, a za to plati magyarska država 5 pengő. Tak od sake maline je moći zaslužiti 5 pengő onomu, šteri se ne veđa onda, da je prtileno delo već gotovo, malo truda si zeti i brati listje, a to moreju i dec. Država za badav da jeji i čistoga papiera, kud gosenice plaziju, a oni, šteri bodonajveč zapovahi, dobiju još i eksternu premiu.

Zalavármegijnska zveza bo i letos rezdelila 1000 pengő premie med one, šteri bodo najbode povali v Zalavármegijij. A država pak bo marlivim povatelam dala takse premie, da saki, šteri da nutri prek 20 kil l. klas gobe, dobi za saku kilu obor 20 kil, ne 5, nego 7 pengő. Marlivi ljudi moreju s tem lehkim poslom, povanienem svilnih gosenic već zaslužiti, kak da bi se celoleto močili s povanjenem mladine.

Druga naša prošnja je, kaj bi čuvali, branili i povali te maline, štere nam daju tak leško i dobro službu, svilne gosenice. Mlade maline tulikajše da država za badav, samo je treba prošiti.

Imamo vulanje, kaj bo dober narod Megyímurja ze semi silami išel za tem, kaj bo v Megyímurju nazaj čim već malin cvetlo i kaj bo sako selo za čuda korpi svilnih gob, čuda penoz dabilo. Zatem bo nazaj došlo blaženo mirno vreme da bo v Csáktornya nazaj inspektor za povanje svilnih gosenic, de bodo z velkom ljubavi dali sakomu navuku, kak je treba svilne gosenice povati i čim već penoz zaslužiti.

Zatoga pak je moći glasi se za jeji svilnih gosenic pre vuredništvu megyímurskih novin, ili pak pre: M. kir. Selvmentenyésztési Felügyelőség Sümeg, Zalavármegye.

Obrana proti mladinske kuže

V našoj varmegijij se mladinska kuža jako širi. Mladina je velka narodna vrednost i čuda pomaže pre obrsku ljudstva z mesom, štera je ve dosti teška. Zato se opomeniju gospodari, da je mladinska kuža takši beteg, šteri se mora mam vlasti na glas dati. Što to zamudi, ho jako štrofan. Dale se opomeniju gospodari, da takšu poginjenu mladinu je najbode skuriti, kaj se beteg nebi dale širil, a nikak je ne smeti oiganam dati.

Sekulacija proti ognja i toče

Letno vreme dohaja, vročina bo, ve se moramo zmisлити, da si občuvamo naše siromaštvo i božega dara. Za našim marlivim delom si kruha

preskrbimo, ali i čuvati si ga moramo. Dobro znamo, da gospodar neje nigdar siguran za svoj prišel, dok ga dimo ne pospravi. V letno vreme se jako leško toča pripeti i onda odide nazaj v zemlu se ono, za kaj smo se celo leto močili. Toči se vugniti ne moči, ali se moči vugniti kvaru, ako si človek da svoju setvu i gorice sekulerati proti toči.

Či se nesreča pripeti i šteri gazda nastrada od toče, dobi penoze, s šterimi si more kruha i zrne za novu setvu kupiti. Rano ve v taborsko vreme je jako važno, kaj niti jen gospodar nabo ostal prez zrnja, kajti povanje kruha mora iti furt po celoj zemli.

Orsačka Gospodarska Komora je genula pitanje, da bi se si gospodari složili i dali sekulerati svoje setve. Štroški nesu preveliki i saki gazda, šteri trpi od toče, dobi tulko, kaj si more pomoći za kruh i zrne za novu setvu.

Ran tak je i s sekulacijom liže. Naši ljudi veliju, da grunt najmenje nosi, kajti samo spat hodimo na njega, ali kaj nam hasniju kak god bogate zemle, ako si nemamo kam spraviti, ono kaj smo celo leto predeleli. Zato nam je dužno paziti i čuvati naše grunte, kajti prez njih nemoremo živeti. Kak smo već napisali, v zadnje vreme su se po Megyímurju parpot ognji pripetili i jaj onomu gospodaru, šteri je ne imel sekulerano svoje siromaštvo, ran ve v ovo teško vreme z velkom mokom i z velikimi štroški bo si napravil novo stanje.

Zato opomenemo naše gospodare, naj si daju sekulerati svoje setve proti kvaru od toče i stanja proti kvaru od ognja.

Pazite na lensku setvu

Lena i konople povati je denes jako važno. Ludi nučaju čuda platna za veš i domaće stvari, a za državu je jako važno lensko i konopleno seme, kajti to pak soldackija jako nuca za mazati aeroplane, mašinske i stuke.

Zato je treba lena i konople sejati kak najviše a ako je mrti de seme zbog prtilutne suše ne zislo, onda je treba mam sejati sunčenicu, to je jako hasnovito povanje. Za zrne je dobiti olje, pogache za marhu i svinje, a betve pak je moći skuriti.

Zvan toga sunčenično lensko i konopleno seme ako se nutri da, to vala za ono, kaj gospodari moraju nutri dati i tulko menje je treba drugoga zrnja nutri dati.

**Šparati je rodolubnost,
iratiti je izdajstvo domovine!**

APRÓHIRDETÉSEK - MALI OGLASI

Apróhirdetéseket díjja szavankint 10 fillér. — A vastagon nyomott szó kettőnek számít. Legkisebb hirdetés díja 1 P.

4-5 szobás lakást keresek június 1-re lehetőleg kilónálló villában. Cím Mercsik Imre Gő. felügyelő Csáktornya Rákóczi út 55.

Mladu pucu malo magyarski mora znati v gospodsku hizu v službu šćem poleg Nagykánizse. Átves v vurednstvu.

Eladó Csáktornyan egy emeletes bérház. Erdelkjöni lehet a Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztárnál.

Híza na štok za kvarternike za prodaji v Csáktornya. Pitati pre Csáktornyai-Muraközi Takarékpénztár (stara šparkasa) v Csáktornya.

Egy jó karban levő harmonium eladó. Cím a kindohivatásban.

Gorice ceplene, rizing i druge plemenite fajte, 2500 trsov i šumu v općini Larkashegy, naprti državnih goric prodam s slobodne roke. Pitati Medved Ferenc, Zalánjvár 192.

Felelős szerkesztő: Pecsnornik Ottó
Felelős kiadó és lapfajdos: Pecsnornik Ottó
Nyomta: Muraközi Katolikus Könyvnyomda — Csáktornya
Nyomdász: felati: Sárcs Antal.